

එක්සත් ජනපදය ඉරානයට එරෙහිව ආර්ථික යුද්ධයක් ගෙනයයි

US wages economic war on Iran

2012 ඔක්තෝබර් 6

(ආ) බාමා පාලනාධිකාරය, ඉරානයට එරෙහි ප්‍රභාරයක් සඳහා වන සූදානම තුළ ඇමරිකානු මිලිටරි බලමුළු තරකිරීම අඛණ්ඩව ඉදිරියට ගෙන යන තතු තුළ පවා, එරට මත පනවනු ලැබ ඇති සම්බාධක තන්තුය මගින් සිදු කෙරෙමින් පවතින සමාජ ව්‍යසනය මගින්, එම පාලනාධිකාරයේ විදේශ පිළිවෙතෙහි සාපරාධී ස්වභාවය එලිදරව කෙරී තිබේ. එක්සත් ජනපදය සහ එහි සගයන් ඉරානයට එරෙහිව දැනවමත් ආර්ථික යුද්ධයක් ගෙන යමින් සිටින අතර එය අති උද්ධීමනයක්, ශිෂ්ටයෙන් ඉහළ නැහින විරෝධීය තත්ත්වයක් හා මිලයන සංඛ්‍යාත වැඩි කරන ජනතාව මත දැවැන්ත දුෂ්කරතා නිර්මානය කරයි.

ඉරානයේ මුදල් එකකය වන රියාල්හි අගය පසුගිය සියයට 40කින් පහළ වැටුනේ, මූලික දුව්‍ය ඇතුළු, හාන්චිවල මිලගනන් පිමිමේ ඉහළ දමමති. යන්තම් දින දෙකක් තුළ දී, එනම් ඔක්තෝබර් 1 හා 2 දිනවල, රියාල් මුදල පිළිබඳ සංතුෂ්‍යයක් පැතිර යන තතු යටතේ, එහි අගය එක්සත් ජනපද බොලරයට සාපේක්ෂව සියයට 25කට වැඩි ප්‍රමානයකින් කඩා වැටුති. පසුගිය වසරේ අග සිට මේ දක්වා, එය සියයට 80කට වැඩි ප්‍රතිශතයකින් අවප්‍රමාන වී තිබේ.

රෝදේ, එක්සත් ජාතින්ගේ මහ ලේකම් බැන් කි-මූන්, මහුගේ පිටුබලය ලද දරුනු ආර්ථික සම්බාධක හේතු කොටගෙන "පොදු මහජනතාව මත ඇති විතිබෙන සැලකිය යුතු බලපෑම" පිළිබඳ අවධානය යොමු කළේය. "හාන්චි හා බල ගක්ති මිල ගනන්වල ඉහළ යාම, විරෝධීය අනුපාතයේ තැබීම, ඔහුගේ අඛණ්ඩ ඇතුළු අවශ්‍ය හාන්චිවල පිළිකම" එයට ඇතුළත් විය. පිළිකා, හඳු රෝග හා ග්‍රෑසන රෝග ආදියට ප්‍රතිකර සඳහා අවශ්‍ය ඔග්‍රෑඩ තැබීම් අනවශ්‍ය රෝගාලීඩාවන්ට හා මරනයන්ට තොවැලැක්විය හැකි ලෙසම තුඩා දෙනු ඇති.

කිරී, පාන්, සහල්, යෝගටි හා එවුම් වැනි මූලික ආභාර දුව්‍යවල මිල ගනන් මේ වසරේ ආර්ථිකයේ පටන් මේ දක්වා අඩු ගනන් දෙගුනයක් දක්වා වැඩි තිබේ. මාංගවල මිල ගනන් බොහෝ කමිකරු පන්තික පවුල්වල දැරිය තොහැකි මට්ටමට ඉහළ තැග ඇති. "ආභාර, ප්‍රවාහනය, සැම දෙයක්ම වැඩි වෙලා. මිනිස්සු කනස්සල්ලෙන් ඉන්නේ අද ගැන විතරක් තෙවි, ඔවුන්

හෙට ගැනත් කරදර වෙනවා. මිනිස්සු ආර්ථිකය ගැන හොඳවම බයවෙලා." මැත පෙරදිග පිළිවෙත පිළිබඳ වොශිතන් ආයතනයේ මෙයි බලාත් මාධ්‍යවලට පැවැසිය.

යන්තම් සගවා ගත් ප්‍රිතියකින් මෙම ප්‍රවත්තවලට ප්‍රතිවාර දක්වා ඇති, ඔබාමා පාලනාධිකාරය, ව්‍යසනකාරී ආර්ථික තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් වෙහෙරාන් පාලනයට බැන විදිමින් එරට තුළ අභාන්තර විරැදුඩත්වයක් ඇවේල්වීමට ප්‍රයත්න දරා ඇත. "ඉරාන රාජ්‍යය ඔවුන්ගේ අභාන්තර තත්ත්වයේ සැම අංශයක්ම පරිපාලනය කර ඇත්තේ හයිකර ලෙසය," යනු වෙත් රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රකාශකා වික්වොර්යා තුළාන්ස් වාර්තාකරුවන්ට පැවැසුවාය.

කෙසේවෙතත්, ඔබාමා පාලනාධිකාරය ඉරාන ආර්ථිකය බිඳීමීම සඳහා පියවර ගෙන ඇති යන කාරනය පැහැදිලිය. එක්සත් ජනපදය හා යුරෝපා සංගමය විසින් එකඟාරුවීකව පනවනු ලැබ ඇති දන්තින සම්බාධක, මේ වසරේ දී ඉරානයේ විදේශ ආදායමෙන් සියයට 80ක් වන තෙල් අපනයන හරි අඩික් දක්වා හකුලුවා තිබේ. එක්සත් ජනපදය හා යුරෝපා සංගමය, එලඹින සතිවල දී අමතර දන්තින පියවර සූදානම කරන අතර ඒවා ඉරානයේ බල ගක්ති අපනයන, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය සැපයුම්වලට ප්‍රවත්තනා එහි ප්‍රවිෂ්ටයන්, ආන්ත්‍රික ආදායම සහ සාමාන්‍ය වැඩි කරන ජනතාවගේ ජ්‍යෙන්ත්‍ර මට්ටම මට්ටම මත තව දුරටත් බලපානු ඇති.

එක්සත් ජනපද මැර ක්‍රියාදාමය සඳහා හොරනැවික් ලෙස ගෙනයන සිය ක්‍රියාකළාපය අවධාරනය කරමින්, මාධ්‍ය මැතම ආර්ථික ප්‍රවත්තවලට ප්‍රතිවාර දක්වා ඇත්තේ, ඉරාන ජනතාව මුහුන දෙන දුෂ්කරතා පිළිබඳ මූල්‍යමින්ම තොතැකීමිකින්. ඉරානය යුර්වල කරන සම්බාධක, එරට න්‍යාෂ්ටික වැඩිසටහන් නතර කරන ලෙස වොශිතනය කරන ඉල්ලීම්වලට යටත් වීමට වෙහෙරානයට බල කරන විදේශ පිළිවෙතෙන් යුක්තියුක්ත අංශයක් ලෙස සලකනු ලැබේ. විවිධාකාර පන්තියන්ට පවතින එකම ගැටුව නම්, ඉරානයට එරෙහිව යුද්ධයක් දියත් කිරීමෙන් මෙහිට එක්සත් ජනපදයේ ඉලක්කයන් පශ්චාත හැකි ද නැදුද යන වගයි.

ඉරානයේ න්‍යුම්ටික වැඩසටහන් සම්බන්ධයෙන් ඔබාමා පාලනාධිකාරය කරන වෛද්‍යනාවලින් විහිදෙන්නේ කුහකත්වයේ හා තරුමත්වයේ දුගැඳයි. ඉරානය න්‍යුම්ටික අවශ්‍යක් තැනීමක හෝ එවැන්නක් තැනීමේ උත්සාහයක යෙදී සිටින බවට එක්සත් ජනපදය කිසිදු සාක්ෂාත්‍යක් ඉදිරිපත් කොට තැනැති. සත්තකින්ම, ඉරානය න්‍යුම්ටික අව්‍ය පැතිරිම වැළැක්වීමේ ගිවිසුමට අත්සන් කර ඇති අතර සිය න්‍යුම්ටික වැඩපොලවල් ජාත්‍යන්තර පරීක්ෂකයන්ට විවෘත කර තිබේ. එහෙත් මැද පෙරදිග ඇමරිකාවේ ප්‍රධාන සගයා වන රේස්රායලය එසේ කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරන අතර එය සතුව විශාල, නවීන න්‍යුම්ටික අව්‍ය ගබඩාවක් පවතී.

එපමණක් නොව, රේස්රායලය සහ එක්සත් ජනපදය යලියලින් ආක්‍රමන යුද්ධ දියත් කර ඇති අතර ඉරානයට පහර දෙන බවට විවෘතවම තරුපතය ද කරයි. මෙලස ගැටුම් උත්සන්න කිරීමෙහිලා එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයේ මූලික එල්ලය වන්නේ, මැද පෙරදිග හා මධ්‍යම ආසියාවේ බල ගක්ති සම්පත්වලින් පොහොසත් කළාප මත්තෙහි සිය මූලෝපායික ආධිපත්‍ය තහවුරු කරගැනීමයි.

ඔබාමා පාලනාධිකාරයේ යුද සැලසුම්වලට විරුද්ධ වන අතරම, ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය, වෙහෙරානයේ ප්‍රතිගාමී පුරුෂකතන්තුයට හෝ ඉරාන ධන්තේ ප්‍රතිගාමී කිසිදු කන්ඩායමකට මොන යම් හෝ දේශපාලන සහයෝගයක් දීම ප්‍රතික්ෂේප කරයි. ජාත්‍යන්තර සම්බාධකවලට ජනාධිපති මහමුද් අහම්දින්ජාද්ගේ ප්‍රතිචාරය වී ඇත්තේ, එහි පරිපූර්න බර කමිකරු පන්තිය හා ගම්බද ජනතාව මත හෙළිමයි. ඔහුගේ ආන්ත්‍රික අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍යවල මිල සහනාධාර අහෝසි කොට මූල්‍ය දීමනා මගින් ඒවා විස්ථාපනය කර තිබේ. එම දීමනාවල අයය ගිසුයෙන් වාෂ්ප වෙළින් පවතී.

නිල වසයෙන්, විරතියාව සියයට 12ක් වන නමුත්, විවිධ විශ්ලේෂකයන්ට අනුව, සැබැඳු සංඛ්‍යාව එමෙන් දෙගුනයක් හෝ තුන්ගුනයක් වේ. පසුගිය වසරේ දී 500,000 සිට 800,000 දක්වා වූ ඉරාන වැසියන් සංඛ්‍යාවකට සිය රැකියා අභිම් වූ බවට තක්සේරු තෙරෙයි. ඉරාන මෝටර් රථ කර්මාන්තයේ නිෂ්පාදනය පසුගිය මාස හය තුළ දී සියයට 30කින් කඩා වැට් තිබේ.

කමිකරුවන් හා වෙතිය සාංගමිකයන් 10,000ක් විසින් යවන ලද පෙත්සමක් ගැන ඇසෝෂීයෝධ්‍ය ප්‍රස්‍රාව වාර්තා කළේය. එහි කොටසක් මෙසේ ප්‍රකාශ

කළේය: "මේ වසරේ දී කමිකරුවන්ගේ වැටුප් වැඩි වී ඇත්තේ සියයට 13කින් පමණක් වන තතු යටතේ, පසුගිය වසර තිස්සේ මිල ගනන්වල දැවැන්ත ඉහල නැගීම් අධන්ච්ච රිදුවමින් තිබේ. . . . මිලයන සංඛ්‍යාත කමිකරුවන්ට සිය මාසික නිවාස වියදම් දැරිය නොහැකිය."

මේ සතියේදී වෙහෙරානයේ කඩවිදිවල පැනතැගි, මෙම පුළුල්ව පැතිරැනු අසන්තාප්තිය, තමන්ගේම දේශපාලන අරමුණු සඳහා ගසාකැමට පාලක පුහුවේ විවිධ ප්‍රතිචාදී කන්ඩායම් නිසැකවම උත්සාහ දරති. තන්තු වෙනසක් සඳහා ලිවරයක් ලෙස වෙහෙරානයේ ඉහල මධ්‍යම පන්තින් මත බොහෝ සෙයින් පාදක වූ රැනියා හරිත ව්‍යාපාරයට එය පිටුබලය යුත් 2009 දී කළ දෙය ම යලිත් කිරීමට වොෂිටනය ප්‍රයත්න දරනු ඇති.

මේ එකක් වත් ඉරානයට එරෙහි ආක්‍රමනික යුද්ධයක් සඳහා එක්සත් ජනපද සූදානම තතර කොට තැනැති. ආර්ථිකය බකල් කරන ජාත්‍යන්තර සම්බාධකවලට දෙකයක් තිස්සේ මූහුන යුත්, ඉරානය සම්බන්ධයෙන් මෙන්ම, ඉරානය මත පනවනු ලැබ ඇති සම්බාධක තන්තුයේ එල්ලය වන්නේ ද, ප්‍රහාරයකට යන සූදානම තුළ රට දේශපාලනිකව හා ආර්ථිකව යුරුවල කිරීමයි. එක්සත් ජනපදය, පර්සීයානු ගල්ල පුදේශයේ බිම් බේමිල ඉවත් කිරීමේ දැවැන්ත ජාත්‍යන්තර යුද අහ්‍යාසයක් සිදු කර පමති. මේ මස අග එය රේස්රායලය සමග මිසයිල නාංක පද්ධති අත්හදා බලනු පිනිස සැලසුම් කෙරුනු ඒකාබද්ධ යුද අහ්‍යාස පවත්වනු ඇති. මෙම අහ්‍යාස "ආරක්ෂක" පියවර නොව ඒවායේ අනිපාය වන්නේ, ඇමරිකානු ප්‍රහාරයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිදු විය හැක ඕනෑම ඉරාන ප්‍රතිප්‍රහාරයකට මූහුන දීමේ එක්සත් ජනපදයේ හා එහි මිලටරි සගයන්ගේ හැකියාව ගක්තිමත් කිරීමයි.

ඉරානයට එරෙහි යුද්ධයක් ඉරානයේ කමිකරු පන්තිය මත පමණක් නොව කළාපය හා ලෝකය පුරා ව්‍යසනකාරී ප්‍රතිචාරක ජනිත කරනු ඇති. මෙම යුද ප්‍රයත්තය තතර කිරීමට සමත් එකම සමාජ බලවේගය ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තියයි. සමාජවාදී ජාත්‍යන්තරවාදය සඳහා අරගලය මත පදනම්ව අධිරාජ්‍යවාදයට එරෙහිව ස්වාධීන දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් ගොඩනගනු පිනිස, එක්සත් ජනපදයේ හා යුරෝපයේ කමිකරුවෙට් මැද පෙරදිග හා ලොව වටා සිය පන්ති සහෝදරසහෝදරයන් මත ඒකාබද්ධ විය යුත්තාහ.

පිටර සිමන්ඩ්ස්